

- > Biblioteks
- > Chef
- > Foreningen

Roskilde, den 11. juni 2012.

Åbent brev til Kulturministeren

Kære Uffe Elbæk

De seneste dages medieomtale af bibliotekernes fælles digitale musiktjeneste BibZoom har affødt nogle reaktioner fra leverandører og forlag, som vækker stor bekymring i biblioteksverdenen. Der fremføres det synspunkt, at hvis der eksisterer et kommercielt marked på området, så skal bibliotekerne holde sig væk og ikke tilbyde løsninger på samme felt. Dette synspunkt har et principielt indhold, der rækker langt videre end problemstillingerne i forhold til BibZoom.

Hvis synspunktet foldes ud til andre medier: bøger, lydbøger, film mv., så vil konsekvenserne være, at bibliotekerne mister mulighederne for at tilbyde borgerne relevant indhold i en digitaliseret verden. På alle områder eksisterer der kommercielle alternativer, og overfører man det til den analoge verden, kan man med rette sige, at bibliotekerne altid har haft et public service tilbud som et alternativ og et supplement til den kommercielle verden. Et vederlagsfrit udlån af bøger har i rigtig mange år levet side om side med boghandlere og forlag. At digitaliseringen skulle ændre på dette, vil få fatale følger for bibliotekernes hovedopgave – at tilbyde et varieret og frit tilbud af informationer og oplevelser for alle borgere, uanset bopæl og indkomst.

Det er med andre ord folkebibliotekernes Public Service forpligtigelse, der står for skud.

Vi ser med den allerstørste bekymring på den udvikling, hvor det er kommercielle udbydere, der skal definere og beslutte, hvad indholdet af det offentlige biblioteksvæsen skal være fremover.

Borgernes adgang til biblioteksydelser er et demokratisk anliggende og ikke noget, der skal afgøres af tilfældige markedsforhold.

Gratisprincippet anfægtes, og her er det vigtig at understrege, at bibliotekerne anerkender indholdsproducenternes rettigheder og krav på betaling for deres værker, og også i fremtiden betaler for indholdet i det omfang, som man forhandler sig frem til – nøjagtig som vi altid har betalt for de fysiske materialer, vi har haft stående på bibliotekshylderne. Det agter bibliotekerne selvfølgelig at fortsætte med, og beklager samtidig, hvis der i den aktuelle sag har været forhold, hvor bibliotekernes betaling ikke er kommet frem til de rette leverandører.

Dette bør dog ikke skygge for de principielle problemstillinger og den trussel mod vores fælles overordnede kulturpolitiske mål om at alle danskere har ret til fri og lige adgang til biblioteksydelser.

Vi vil derfor opfordre dig til markant og tydeligt at understrege folkebibliotekernes fortsatte forpligtigelse og legitimitet til at fremme og understøtte oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet - også i vores fælles digitale fremtid.

Samtidig vil vi opfordre dig til at arbejde for en modernisering af ophavsretslovgivningen, så den på den ene side sikrer samfundets interesser i relation til oplysning og uddannelse og på den anden side ophavsretshavernes legitime interesser. Sagen her illustrerer, hvor meget det haster. Bibliotekschefforeningen medvirker gerne til dette arbejde.

Med venlig hilsen
Mogens Vestergaard
Formand for Bibliotekschefforeningen